

Combinatul de îngrășă-
minte azotoase: imense
epurube, dantelărie me-
talică, alchimie modernă.

Activitate creatoare, însuflețită în întâmpinarea celui de-al X-lea Congres al P. C. R.

ACUMULAREA- IZVOR al progresului economic și social

În documentele pentru Congresul al X-lea al partidului, în loc însemnat îl ocupă problema proporției între acumulare și consum. Este și explicabil deoarece, în final, corelația între cele două fonduri în care se împarte venitul național este punctul de intersecție al tuturor coordonatelor dezvoltării economiei naționale.

Dezvoltarea economică, spori-
rea și perfecționarea neîn-
treruptă a forțelor de produc-
ție — condiții determinante
ale progresului general al so-
cietății — presupun reluarea
producției materiale pe o
treaptă mereu mai înaltă. Re-
producția largită este condi-
ționată de asigurarea unor
premise materiale indispensa-
bile, cum sînt îmbunătățirea
tehnicii și mărirea numărului
de mașini-unelte, utilaje și in-
stalatii, creșterea volumului
de materii prime și materiale,
sporirea resurselor energetice
și a cantității de bunuri de
consum.

Pentru creșterea acestor pre-
mise ale largirii producției,
societatea trebuie să alocate
importante resurse materiale,
mijloace însemnate din avu-
tatea națională în vederea de-
zvoltării și modernizării întreprin-
derilor existente, dar mai
ales pentru construirea de noi
fabrici, uzine, centrale elec-
trice, pentru deschiderea de
noi exploatare miniere, pen-
tru sporirea parcului de mij-
loace de transport, pentru de-
zvoltarea bazelor materiale a in-
vătămîntului și cercetării știin-
țifice. Apare, deci, evident
că acumularea continuă de
noi resurse pentru realizarea
reproducției largite este o
necesitate obiectivă. „Numai
printr-un ritm susținut de ac-
cumulări — se subliniază în
Tezele Comitetului Central al
P.C.R. pentru al X-lea Congres
al partidului — putem rezolva
marile probleme ale fătării
unei societăți socialiste de-
zvoltate: creșterea unei puternice
baze tehnico-materiale de pro-
ducție, utilizarea superioară a
resurselor materiale și de
muncă, lichidarea rămănelor în

urmă față de țările cu econo-
mie avansată, asigurarea unui
înalt nivel de bunăstare și ci-
vilizație pentru întreaga popu-
lație”.

Ținînd seama de rolul deci-
siv pe care-l joacă acumularea
socialistă în înlăturarea repro-
ducției largite și în realizarea
unui avînt puternic al econo-
miei naționale, partidul nostru
subliniază că realizarea unei
raionale acumulări consti-
tuie una din orientările de
bază ale viitorului cincinal. Este
stiut că în condițiile socialis-
mului — mod de producție al
cărui scop îl constituie satis-
facerea tot mai deplină a ne-
voilor materiale și spirituale
ale poporului, și unde pro-
ducția și repararea produsu-
rului sînt guvernate de de-
zvoltarea proporțională, planică
— dezvoltarea economică și
faurirea unui înalt nivel de
viață sînt reglate de realizarea
unei proporții optime între
acumulare și consum.

Printr-o proporție optimă
între acumulare și consum noi
înțelegem realizarea unui as-
fel de raport care să favori-
zeze un ritm înalt al de-
zvoltării întregii economii, în-
deosebi al industriei, și crearea
în același timp a condițiilor
favorabile sporirii an de an
bunăstării poporului. Trebuie
spus că aceste proporții se
schimbă în funcție de sarcini-
le concrete ale perioadei isto-
rice date, avîndu-se în vedere
îmbinarea în fiecare moment
a necesităților imediate cu sar-
cinile generale ale dezvoltă-
rii, cu alte cuvinte încadrarea
prezentului în viitor, în ten-
dența generală.

Continuînd politica neabătută
de industrializare socialistă
a țării, axată pe dezvoltarea
cu prioritate a industriei gre-
le, partidul și guvernul au
considerat necesar ca o par-
te însemnată (52,9 la sută din
fondurile alocate) să fie in-
dreptată către ramurile-cheie
ale economiei naționale: in-
dustria energiei electrice și
termice, construcții de mașini,

M. CIOCOIU,
directorul Cabinetului
județean de partid

(Continuare în pag. a III-a)

Manifestări cultural- educative și politice de masă

În întregul nostru județ se
desfășoară în aceste zile o
amplă activitate cultural-edu-
cativă și politică de masă co-
sacrată celor două mari eco-
nomicamente din august, activități
la care participă mii și mii de
oameni ai muncii din sate și
comune, orașe și municipii.

Vineri, după-amiază, în sala
de ședințe a Consiliului popular
județean, tovarășii prof. Constantin Potîngă,
secretar al Comitetului ju-
dețean P.C.R. al P. C. R.,
prof. Nicolae Arșimăreanu, se-
ful secției de propagandă a
Comitetului județean P.C.R. al
P. C. R. și prof. Petre Ră-
șescu, secretar al Consiliului
popular județean, au prezen-
tat în fața unui mare număr
de participanți simpozionul
„Tezele CC al PCR și proiectul
de Directive pentru Congresul
al X-lea — documente de
o excepțională importanță
teoretică și practică în viața
partidului și a poporului no-
stru”.

Dintre alte acțiuni organiza-
te în ultimele zile de către
Comitetul municipal pentru
cultură și artă, Consiliul mu-
nicipal al sindicatelor și
Comitetul municipal al
U. T. C. de o largă popularitate
s-au bucurat, în întreprin-
derile și instituțiile munici-
piului Piatra Neamț, manifes-
tarea tematică „File de istorie”,
prezentată de tovarășii
Ionel Marin, secretar a Comi-
tetului municipal de partid
Piatra Neamț și Ion Colocaru,
prim-secretar al Comitetului
municipal al U.T.C. Piatra
Neamț, concursul „Cine știe,
cîștigă” cu tema: „România
socialistă la un sfert de veac”
(clubul de vară al elevilor),
recitalul de poezie „Partid —
lumina vieții noastre” și seara
culturală „La braț cu tinere-
țe”, îmbogățită printr-o alfe-
le, și cu un interesant concurs
de recitări intitulat: „Tara-n-
treacă ca o floare”
(Clubul I.M. „Ceahlăul”).

Din orașul Tîrgu Neamț, to-
varășul Nicolae Ivăncuș, ne
informează că de o deosebită
adoziune la public s-au bucu-

(Continuare în pag. a III-a)

Dezbaterea sarcinilor de plan pe anul 1970

Angajament ferm privind realizarea obiectivelor viitoare

Ordinea de zi a ședinței în
care s-au dezbătut sarcinile
de plan ale anului viitor, a
cuprins referatul tovarășului
inginer Gheorghe Huleu,
președintele comitetului de
direcție, cu privire la realiza-
rea indicatorilor de plan pe
semestrul I și sarcinile preli-
minare pentru întreg anul în
curs. Au fost prezentate apoi
cifrele de plan pe anul 1970.

S-au evidențiat cu acest pri-
le, realizările obținute de
colectivul fabricii în pe-
rioada analizată, deficiențele
constatate în desfășurarea ac-
tivității, precum și măsurile
ce trebuie luate pentru înde-
plinirea exemplară a sarcini-
lor de viitor.

Sub îndrumarea permanen-
tă a comitetului de partid, co-
lectivul fabricii s-a străduit
pentru ridicarea eficienței eco-
nomice a întreprinderii. Așa,
spre exemplu, angajamentele
luate au fost depășite cu mult
pe primele șase luni ale
anului, ceea ce echivalează cu o
creștere a producției globale
de 745.000 lei.

Constantin DRAM,
tehnician principal
fabrica „Zorile noi”

(Continuare în pag. a III-a)

Cu toate succesele obținute,
daorită unor deficiențe în pro-
cesul tehnologic și a unor ne-
ajungeri, s-au produs și mate-
riale necorespunzătoare, fapt
care a dus la înregistrarea în
acest an a unui număr de 14
refuzuri de calitate, care au
diminuat realizările cu suma
de 118.000 lei.

Aplicarea măsurilor tehnico-
economice evidențiate în pla-
nul de măsuri întocmit, ne dă
garanția că sarcinile pe anul
curent se vor îndeplini în mod
curent. În același timp se vor
pregăti condițiile pentru rea-
lizarea planului pe anul viitor.

Acest plan crește cu produc-
ția ce se poate realiza la cup-
tarea tunel în 30 de zile,
perioadă în care acestea sînt
programate să intre în repa-
rație capitale. Aceasta reprezin-
tă circa 2.250.000 bucati cără-
mizi, ceea ce echivalează cu o
creștere a producției globale
de 745.000 lei.

Constantin DRAM,
tehnician principal
fabrica „Zorile noi”

(Continuare în pag. a III-a)

In curînd APARE SUPLEMENTUL ZIARULUI „CEAHLĂUL”

în cuprinsul căruia veți găsi articole și reportaje pe teme poli-
tice, economice, științifice, literare, sportive etc.

— 32 de pagini în culori
— bogat ilustrat

Suplimentul poate fi reținut din timp la oficiile P.T.T.R., la chioșcu-
rile, magazinele și standurile de difuzare a presei, precum și la debitele
O.C.L. și magazinele cooperăției de consum din județ.

LA ORDINEA ZILEI:

Însămînțatul culturilor duble furajere să țină pas cu recoltatul păioaselor!

Culturile duble furajere,
însămînțate în miriști după
recoltarea păioaselor s-au do-
vedit surse importante de
completare a necesarului de
masă verde în perioada de
toamnă, de finuri și silozuri
pentru iarnă.

Proiectul de Directive al
Congresului al X-lea al par-
tidului, subliniază că asig-
urarea unor cantități sporite
de furaje se va realiza în
bună parte și prin practicarea
culturilor duble.

Experiența anului trecut a
dovădit că reușita deplină a
acestor culturi este asigurată
cînd semăntul lor are loc
imediat după recoltarea pă-
ioaselor, cînd solul are sufi-
ciență umiditate și există
timpul calendaristic necesar
vegetației lor. Întîrzierea se-
măntului concurează la com-
promiterea acestei acțiuni. De
altfel, rațiunile indicative de
eliberare urgentă a terenului
de apoi și de paie constă în
primul rînd, în a-l putea ara
și însămînța, imediat cu cul-
turi duble.

Respectă unitățile agricole
această sarcină deosebit de
importantă pentru asigurarea
unei baze furajere îndestui-
tătoare? Pînă în prezent, nu
se poate răspunde afirmativ.
Decalajul între suprafețele
recoltate și cele însămînțate
cu culturi duble este foarte
mare.

Pînă la 24 iulie, se recolta-
seră peste 3.600 ha, cu orz și
grâu și se însămînțaseră nu-
mai 234 ha cu culturi duble.
Numai în cîteva unități și pe
suprafețe mici: Bîrnărești —
35 ha., Moldoveni și Gheră-
iești cite 31 fiecare, Redu —
24, Săvinești — 20, Hălușești —
13, Cîndești — 10 și altele.

Să pune stringent întrebă-

rea: cu acest ritm cînd se va
realiza planul de cîntări du-
ble pe județ care prevede în-
sămînțarea a 17.500 ha pentru
cooperative și pentru țărani
cooperatori? Ce motive au
determinat CAP Dulești ca
din 100 ha recoltate pînă la
24 iulie să însămînțeze în
urmă numai 9 ha, CAP Ro-
man numai 6 din 40 recoltate.
Horia — nici un hectar din 60
recoltate?

Însămînțatul culturilor duble
trebuie să țină pasul cu recol-
tarea păioaselor. Așa cum a
fost stabilit, în urma elibera-
rii terenului, noaptea, să între
tractoarele la arat, iar a dimi-
zi să se și însămînțeze. Este
condiția principală a reușitei
acestei acțiuni.

curier

Crește puterea energetică

La Roman, a fost conecta-
tă la sistemul energetic
național o nouă stație de
110 KV, care va alimenta
cu energie electrică princi-
palele întreprinderi indus-
triale din oraș, cartierele
de locuințe recent construite,
precum și zonele loca-
tione în afara perime-
trului localității. Prin
racordarea noii stații s-a
rezolvat — integral — pro-
blema alimentării cu ene-
rgie electrică a întregului
municipiu.

Concomitent, constructorii
de rețele au pus sub ten-
siune axele centrale de elec-
trificări rurale Podoleni —

Mărgiment și Tg. Neamț —
Războieni, în lungime de
21 Km., la care sînt fost co-
nectate 10 localități.

Pînă la sfîrșitul anului,
vor mai intra în funcțiune
o stație de 110 KV, la Să-
vinești (care va asigura
energie electrică pentru im-
portantul obiectiv „Molara
III”), o stație de 110/20 KV,
în zona sudică a municipi-
ului Piatra Neamț (furniza-
re de energie electrică pen-
tru zona industrială a ora-
șului și pentru locuințele
din cartierul Mărașei) pre-
cum și o stație de 110 KV
la Tg. Neamț.

Confecții de saltele la comandă

Doind să vină în întîm-
pina nevoilor populației,
întreprinderile din rețeaua
industriale locale execută la
comandă, după modelele și
dimensiunile cerute, saltele
și perne din materiale de

bună calitate. Asemenea
comenzi se pot face la I.L.L.
„Siretul” din Roman, „Me-
talurgica” și „23 August” din
Piatra Neamț. Comenzile se
execută repede și la prețuri
convenabile.

Ședința de lucru a cenaclului „CALISTRAT HOGAȘ”

Marti, 29 iulie a.c., orele
19, în sala de ședințe a re-
dacției ziarului „Ceahlăul”
va avea loc ședința de lu-
cru a cenaclului literar „Ca-
listrat Hogaș”.

Sînt invitați să parti-
cipe toți creatorii de litera-
tură din municipiul Piatra
Neamț.

Farmacii de serviciu

În cursul zilei de astăzi și
la noapte, serviciul farma-
ceutic în municipiile Pia-
tra Neamț și Roman este asig-
urat astfel:

— Piatra Neamț — farma-
cia nr. 17 (strada Alexandru
cel Bun, vis-a-vis de super-
magazinul „Unic”; telefon
2666);

— Roman — farmacia nr.

32 (strada Ștefan cel Mare
nr. 77; telefon 1605).

În celelalte zile ale săp-
tămîinii, la Piatra Neamț,
serviciul de noapte este asig-
urat de farmacia nr. 13
(Bulevardul Republicii nr.
7; telefon 1234), iar la Ro-
man, în continuare, de far-
macia nr. 32.

Turneul speranțelor olimpice

După ziua de odihnă de
ieri, astăzi începe la Piatra
Neamț, pe terenul din ca-
dru Complexului sportiv
„Ceahlăul”, turneul final al
Criteriului speranțelor olim-
pice la volei.

Seria A-II-a (Botoșani):
1. U.R.S.S. 6 p.; 2. Polonia
5 p.; 3. Cehoslovacia 4 p.;
4. Ungaria 3 puncte.

Meciurile semifinalelor se
vor desfășura astăzi (dimi-
ncea de la ora 9.30 și după-
amiază de la ora 16), ur-
mînd ca mine să aibă loc
finalele, conform aceluiași
program.

treierilor din semifinalele
de astăzi:

Seria I (Piatra Neamț):
1. România 3 p.; 2. R.D.
Germană 3 p.; 3. Cuba 3
puncte.

Seria A-II-a (Botoșani):
1. U.R.S.S. 6 p.; 2. Polonia
5 p.; 3. Cehoslovacia 4 p.;
4. Ungaria 3 puncte.

Meciurile semifinalelor se
vor desfășura astăzi (dimi-
ncea de la ora 9.30 și după-
amiază de la ora 16), ur-
mînd ca mine să aibă loc
finalele, conform aceluiași
program.

„Cupa eliberării”

În cinsta celei de-a
XXV-a aniversări a elibe-
rării patriei, Consiliul mu-
nicipal pentru educație fi-
zică și sport din Roman or-
ganizează o competiție spor-
tivă — „Cupa Eliberării” —
în cadrul căreia un mare
număr de sportivi care prac-

tică disciplinele fotbal, vo-
lei, tenis de masă, păpce,
șah, înot își vor putea le-
monstra măiestria.

Competiția începe astăzi,
27 iulie a.c., odată cu desfa-
șurarea meciurilor prelimi-
nare de fotbal, pe stadionul
„Unirea”, (ora 10).

Organizarea științifică orientată spre problemele esențiale ale producției

de lemn”, „Rentabilizarea
cartonului triplex c.f.t.”,
„Studiu de reducere a con-
sumurilor specifice”. Pentru
rezolvarea acestei ultime
teme a fost necesară ana-
liza detaliată a celor trei
linii tehnologice de fabri-
cație, respectiv a hirtiei,
cartoanelor duplex-triplex
și a cartoanelor dure, pen-
tru depistarea tuturor mo-
dalităților care pot duce la
practicarea unor consumuri
mai mici.

Problemele aflate în stu-

utilajele, în vederea elabo-
rării unor soluții care să
ducă la sporirea capacității
de producție a fabricii. De
asemenea, este în obiectiv
activitatea transporturilor
interne și studiarea posi-
bilităților de creștere a gra-
dului de mecanizare a ace-
stora.

În vederea aplicării sis-
temului îmbunătățit de sa-
larizare, pentru folosirea
mai judicioasă a forței de
muncă, s-a stabilit diagra-
ma atribuțiilor pe servicii

verigilor în relațiile
de conducere operativă a
procesului de producție și
exercitărea sarcinilor de
control.

În general, activitatea care
se depune, atît sub aspect
volitiv cît și al rezultatelor,
poate fi apreciată ca meri-
torie. Aici, la „Comuna din
Paris”, se utilizează o formulă
organizatorică originală, în
sensul existenței unui serv-
iciu complex de organizare,
cercetare și tehnic, în ca-
druul căruia se disting resor-

unei experiențe reușite,
susceptibilă de extindere.

Totuși, după cum își ex-
primău părerile inginerul
Mihai Hlihor, șeful serviciu-
lui sau inginerul E. Veni-
amin, sau așa cum arătau în
ședințele comitetului de di-
recție M. Ionescu, C. Axinia
și alții, activitatea de orga-
nizare superioară a produc-
ției și a muncii este suscep-
tibilă de îmbunătățire. Așa,
spre exemplu, paleta cerce-
lărilor poate fi largită, și nu
numai în scopul perfecțio-

ării unor metode deja ex-
istente de lucru, ci prin e-
laborarea unor metode și
procedee principial noi. Un
fapt reamintit este acela că
aparatura de măsură și
control nu funcționează co-
respunzător, ceea ce împrer-
tează finalizarea optimă a e-
forturilor. Așa cum arăta
tovarășul M. Ionescu, șeful
serviciului CTC, „activitatea
noastră în această problemă
este mai mult de studiu, a-
ceastă datorită faptului că
ne lipsește aparatul de
control. Completîndu-ne a-
aparatura de control, în a-
devăr producția va putea fi
condusă științific”. Unele
carențe s-au manifestat și la
normarea muncii, cronome-
trările necorespunzînd in-
strutului situației faptice.
De aceea s-au făcut propu-
neri să se opereze sondaje
înopinate și fotografieri.

Fără îndoială, lipsurile
care există sînt derizorii
prin comparație cu atmosfe-
ra de creație, cu rezultatele
care se obțin, tocmai de a-
ceea considerăm că măs-
urile care se impun trebuie
luate urgent, pentru a putea
califica munca de organizare
științifică și de cercetare de
la „Comuna din Paris” ca
fiind total pozitivă.

D. MINERU

Că la Fabrica de hirtie
și cartoane „Comuna din
Paris” comitetul de direcție
acordă o grijă atentă pro-
blemei de organizare su-
perioară a producției și a
muncii, se poate constata
chiar și din faptul că în-
tre-un singur semestru, ac-
tivitatea acestui compart-
ment a fost analizată de
două ori, respectiv în lunile
februarie și iunie.

Anul trecut, an de debut
al serviciului de organiza-
re, s-au finalizat și aplicat
16 studii, iar anul acesta
planul de activitate cuprin-
de 14 studii a căror eficien-
ță va consta în realizarea
unui spor de producție de
755 tone hirtie și cartoane,
4.496.000 lei în plus la pro-
ducția finită și a unei econo-
mii la prețul de cost în
suma de 335.000 lei.

La sfîrșitul primului se-
mestru, cînd studiul era
deja aplicat în producție,
sînt trei în finalizare
iar celelalte au fost deja
abordate de către spe-
cialiștii, constituiți în co-
misii pe probleme. (În ca-
dru serviciului funcțio-
nează trei comisii) — pro-
ducție, mecano-energeti-
ci financiar — contabil că-
rora li se repartizează te-
mele, în funcție de speci-
ficiții lor).

Specialiștii serviciului de

Sub arcadele anului 25 ASCENSIUNEA CATRE VIITOR A UNUI VECHI ORAȘ MOLDOVENESC

**Pe
pământurile
legendare
ale
mușatinilor**

Vîrfurile de Jos, cum era denumit Romanul către mijlocul secolului XVI, va fi fost cea mai importantă așezare din partea de sud a Moldovei, precum Suceava și Iași, care au devenit mai glorioși domeni de obște mușatină. Numai așa se explică de ce după săvîrșirea din viață a înțeleptului Alexandru cel Bun, cînd Iliș și Ștefan își împart domnia, Țara de Jos își va statornici aici capitala.

Strădania lăudabilă ale celor ce descriu istoria din secole ascuțite rămase prin timp, ne-au ajutat să aflăm că dovezile de viață și strădăniile de mii de ani, de pe vremea folosirii unelilor din piatră.

Reședința de conștință geografică, locurile vînoase și Țara de Jos, cursul bogat al râurilor Moldova și Siret care se înfruntă aici, au fost și înfruntă și în prezent viața pe aceste meleaguri.

Faptul că prima așezare documentară datează abia din 30 martie 1392, emanată din cancelaria lui Roman Voievod, nu dovedește un stadiu de început ci un moment de maturitate a așezării. Serviciu-a foia în anul 1401, în 30 zile, la reședința noastră, a lui Roman Voievod. Deci exista aici o cetate, precum una la Suceava și alta la Neamț, și altele de stradă pe holurile patriei. Existența unui „Simion porțari Roman” puțin după 1400, arată că orașul era autonom, în drept

unor așezări așezare. În 1497, înainte de lupta cu polonii care avea să se încheie cu eșecul de la Cădruș-Cosminul, Ștefan cel Mare aici a făcut tabăra de oaste. Cu toate zăzările, cu toate loviturile, tirul crește și înflăcărește. În anul 1542, Petru Rareș cucerirea mîndriea „Cătușă Paraschiva”, apreciată azi ca principalul monument de arhitectură moldovenească al orașului.

**Poli-
valențele
peisajului
industrial**

De prin cronici și documente se poate afla că orașul

Metafore din beton și sticlă realizate în anii puterii populare.

menii de pe aici își agonisesc cele necesare traiului practicind diverse meșteșuguri. Iar bișnițari, colorari, abajii, ciobari, croitori, pietrari, la sfîrșitul secolului trecut, spun statisticii vremii, două treimi din populația orașului se ocupa cu meșteșugurile. Dar abia după 1900 iau firul două fabrici mai mari, în 1901 fabrica de zahăr, iar mai

tar industrial s-a îmbogățit cu o secție de cală teracotă și o secție pentru producerea de tuburi de presare. Viitorul apropiat și este rezervat dar în folosință a laminatorului de 6 folii care va mări cu circa 30 la sută capacitatea de producție a uzinei, astfel că în anul 1970 producția anuală de țevi va fi de 5 ori mai mare decît cea inițială.

S-ar putea face o „simetria” Antazi, Ruseanu reprezintă 40 la sută din producția de țevi de oțel a țării, 41 la sută din producția de magistrale pentru preluarea lemnului.

Prin urmare conștința de înțelegerea creației se continuă de idei noi, producția crește, se diversifică și se îmbunătățește calitativ. Este un proces firesc, o evoluție determinată de oamenii care acordă prezentului valoare de început a viitorului.

Intrat în rîndul localităților cu un grad ridicat de urbanizare Romanul oferă cifre plastice în ceea ce privește ridicarea nivelului de trai. În anul 1968 populația de aici a cumpărat marfuri în valoare de 40 milioane lei mai multe ca în anul 1965. Astfel, anul trecut au fost vîndute la 25 la sută mai multe țesături de lînă, cu 37 la sută mai multe tricouri, cu 14 la sută mai multe confecții și încălțăminte, cu 45 la sută mai multe materiale de construcție. În primul an al cincinalului au fost vîndute 3.133 televizoare, 5.250 aparate de radior, 1.450 frigider, precum și alte bunuri. Aceste cifre vorbesc, fără îndoială, de strădăniile regiunii noastre pentru crearea unui mod de viață nou, îmbelșugat.

Inscrierea pe curba industrializării s-a realizat în anii regimului nostru socialist. Uzina de țevi este prima ca mărime de acest fel în țară și realizează o bună parte din producția națională de țevi. Întreprinderea mecanică, ridicată pe locul fostelor ateliere ale armatei, a fost finalizată acum 12 ani pe construcția de mașini. Aici s-au asidat pînă în prezent peste 50 tipuri de mașini, dintre care 40 de serie.

Peisajul industrial a fost completat cu o mare întreprindere de produse prefabricate din beton, cu o fabrică de cărămizi și produse ceramice. Bătrîna fabrică de zahăr, în vîrstă de aproape șapte decenii, a fost reabilitată și modernizată. Cu

**Un reportaj de:
DUMITRU BUZNEA**

mașii fostelor meșteșugari care nu lucrează la laminor, la fabricarea mașinilor sau a cărămizilor, își desfășoară activitatea la fabrica de mobilă sau în atelierul întreprinderii de industrie locală „Siretul”.

Minile lor de oameni harnici, care minuscule utilaje de înaltă tehnicitate, împlinesc adevărate minuni. Rodul muncii lor ajunge pînă în Italia și Franța. Grecia sau Irak, neexistind conștința pe care să nu fi ajuns material utilitar, mașini sau mobilă produsă la Roman. Mașinile au fost expuse în ultimii ani la 18 tirouri internaționale, unde s-au bucurat de aprecieri elogioase.

La Roman producția industrială a anului 1969 este de 25 de ori mai mare ca cea realizată în 1938. Și ceea ce există nu constituie o finalitate, ci o bază de plecare. Anul acesta patrimoniul

care a publicat-o la 1673 în Polonia și tot aici, la 1691, s-a săvîrșit din viață, sub seculura călăului, începătorul de literatură scrisă românească, cronicarul Miron Costin.

Numele trăitorilor în acest oraș se înscriu precum măgăritarele: Alecu Iltuso, V. Alexandru, Ion Ionescu de la Brad. Aici a trăit Panaiț Arșon, care în 1852 a tradus și publicat „Manifestul Partidului Comunist. Aici și-a petrecut copilăria Grahnet Ibrăileanu, precum Nicolae Iorga, vacanțele la vîchiiul său Emanuel Arghiro-poli, scriitor și ziarist. Prezența lui Eminescu este atestată la 26 martie 1876, cînd în calitate sa de rector școlar inspectează școala primară de fete nr. 1. Cezar Petrescu, fiul lui Dimitrie A. Petrescu, profesor la școala de agricultură și autor al unui voluminos tratat de agronomie, a pornit de aici, iar Calistrat Hoagă, di-

**Frumosul
în cîteva
cifre**

Frumosul, la Roman, înseamnă tradiții arhitectonice plus noile cartiere de blocuri Sîmrodara și Anton Pann, plus construcțiile de pe bulevardul „23 August” — în total 1.250 de apartamente; mai însemnă statu, două școli noi, o policlinică modernă în care vor lucra o parte din cele aproape 600 cadre medic-sanitare ale municipiului, trei complexe meșteșugărești, apoi, un parc minunat întins pe zeci de hectare, cu lac pe care alunecă bărci pentru agrement, cu restaurant și alte frumoase.

Cînd județul Galați a adresat entuziasma sa chemare la întrecere pentru

1.745.000 lei pentru salubritate, cei 1.350.000 lei pentru întreținerea străzilor. Dar universul acela verde, colorat, acela de flori care este Romanul nu ar fi putut să câștige contur fără munca dăruită de cei circa 30.000 de locuitori organizați în 160 comitete de cetățeni, fără munca unor deputați și președinți ai comitetelor de cetățeni cum ar fi Anatol Arșenescu, Gavril Cherecheș, Eugen Teodor, Gh. Selaru, Elena Dumitriu, Constantin Bejenaru, Nicolae Ungureanu, Vasile Rusu și mulți, foarte mulți alții. Dragostea pentru orașul lor, buna organizare a activității de către consiliul popular municipal, iată factorii care au determinat aceste succese de prestigiu.

Tehniciana Elena Turbul de la Consiliul municipal ținea să reținem în mod deosebit, două informații. Prima: după ultima furta care a fost altă de puterție înțită a dăruit chiar arbori în vîrstă de 10 ani, orașul a reșit la mîncă. În dimineața imediat următoare, în proporție de masă, lîmînarea: bătrînul Vasile Maxim, floricultor, și-a dăruit întreaga viață înfrumusețării orașului, iar Frenț Hudaș realizează aceeași operă împreună cu cei trei fii ai săi.

Apreciind dragostea de frumos a tuturor celor 50.000 de locuitori ai municipiului, le adresă și lor cuvintele omagii.

**Lumini
peste
timpuri**

Legată de numele lui Dosoftei și a cronicarului Miron Costin, păstrată și îmbogățită de direcții bisericilor și mîndărilor, tradiția culturală înflăcărește în secolul trecut prin lăudabila strădanie a unor oameni luminați. Documentele consemnează înființarea în anul 1832 a primei școli primare, condusă de învățătorul Ion Nănu. Învățătorul Gh. V. Sandu înființează în anul 1870 prima tipografie

Uzina de țevi — un nou lot de burlean „competitive” părăsește patul de control.

modice consemnează în a doua jumătate a secolului trecut.

În anul 1907 la ființa societatea culturală „Miron Costin”, la care aveau să participe N. Iorga, M. Sadoveanu, Ioan Simionescu, Simion Mehedinți.

Deși posesor al unor vîguroase tradiții, orașul Roman n-a cunoscut nicicînd peisajul cultural contemporan. 16 școli generale, 3 școli profesionale, două licee de specialitate și două licee agricole, 470 cadre didactice, 14 la sută din populația orașului cuprinsă în învățămîntul de stat — iată, cifre vorbind, câteva din realitățile prezente. Și dacă arătam că aici au trăit strălucite personalități ale științei și culturii românești, aprecierea poate fi făcută și la timpul prezent. Profesorul emerit Alexandru Colocaru, „este conștient al unui valoros manual de matematică pentru clasa a XII-a, profesorul emerit Mihail Poenaru, biolog, a pus în evidență prin cercetările sale specii endemice din flora fluvială, filologul Nicolae Ștefciuc, pasionat colecționar de vechi tipărituri și documente, întreține relații de schimb, caută cumpărători de considerabil pentru studiile sale filologice. În uzine, zeci de ingineri ținînd duritățile metalului, supun incandescența cupioarelor, trasează noi dimensiuni ale evoluției pe verticală. Se în-

de volume, către cele două cinematografe.

Desigur de manifestare a valorilor artistice se poate înfrînca în formația de muzică ușoară, cea de teatru sau cea de păpușari a casei de cultură, în fanfara marșurilor sau tarafelor celor de la uzina de țevi, în corul constructorilor de mașini, în corul de cameră, octetul de muzică clasică, sau grupul folcloric al lucrătorilor din învățămînt. Cei peste 600 de artiști amatori ai orașului dau spectacole și participă la concursuri, dragostea de artă, de frumos în general fiind prezentă în mod manifest.

Expozițiile de artă plastică, expozițiile foto, cele două muzee cu colecțiile lor, atracția populației către toate aceste surse de înnoiere sufletească, oglindesc o structură umană sensibilă, care în eferescența industrială prezentă, păstrează încă ceva din romantismul puțin desuet moldovenesc.

Am aflat înfrîmător că un bătrîn, fost prieten cu Gaudella, Jora și cu alte glorii muzicale românești, păstrează o vîitoare fîrîșă de mîinile lui Amati, lutierul din Cremona, precursorul celebrului Stradivarius, care avea să ducă construcția de viitori pe culmile desăvîrșirii.

În fiecare an liceul agricol „Ion Ionescu de la Brad” își deschide porțile pentru a primi și pregăti noi cadre necesare agriculturii noastre.

să-și aleaga singur pitagorii și să-și numerească pitagorii. Istoria curge bogată, conștința evenimente: Alexandru cel Bun acordă nobililor brașoveni și lișeni privilegiul comercial, Ștefan cel Mare începe în 1465 construirea Cetății Noi pe malul atînat al Siretului, pînă la pierderea lui Panul Oantă să stea de stradă la acel avînt al cetății de scaun și să vegheze marșele drum de neoi și de oaste, care lega Marea Neagră și Marea Baltică. Urmează apoi tristețile zilelor negre de la 29 noiembrie la 7 decembrie 1497 în care Matei Corvin trece ușașarea prin foc și sabie. Iți vor plăti fața oștii Moldovei în noaptea de Crăciun la Baia, cînd necugetatul prinț transilvănean va da dosului, rînit de o săgeată cu vîrfurile în trei muchii. Nu se împliniseră 9 ani de la faful Corvinului, cînd țarul lui Mehmed al II-lea vor lăsa din

trîzn niste ateliere pentru nevoile armatei. Treptat însă orașul a început să bătă pașii pe loc, să însă din circulația dezvoltării, să devină unul din Țările în care nu se împlinșă nimic. Industria puțin și rudimentară, nu reușea să absoarbă forța de muncă a orașului.

Inscrierea pe curba industrializării s-a realizat în anii regimului nostru socialist. Uzina de țevi este prima ca mărime de acest fel în țară și realizează o bună parte din producția națională de țevi. Întreprinderea mecanică, ridicată pe locul fostelor ateliere ale armatei, a fost finalizată acum 12 ani pe construcția de mașini. Aici s-au asidat pînă în prezent peste 50 tipuri de mașini, dintre care 40 de serie.

Peisajul industrial a fost completat cu o mare întreprindere de produse prefabricate din beton, cu o fabrică de cărămizi și produse ceramice. Bătrîna fabrică de zahăr, în vîrstă de aproape șapte decenii, a fost reabilitată și modernizată. Cu

**Trăitori pe
aceste
locuri**

Pe pămîntul acesta au călcat pașii lui Roman Voievod, apoi Alexandru cel Bun, Ștefan cel Mare, Petru Rareș și ceilalți domni ai Moldovei. Aici a trăit Dosoftei, Psaltirea în proză pe

rector și profesor al gimnaziului, și-a scris aici o parte din operă. Prin Roman a trecut Traian Lalescu, cel care avea să devină celebru matematician, iar Ion Agăbiceanu și-a petrecut aici anii primului război mondial. Romanul este leagănul compozitorilor Paul Ciuntu, Al. Zira, Mihail Jora, care îi pun pe note nostalgicile, frumusețile și bucuriile.

Aici, unde numele aparatorilor de țară și ale celor care i-au adus gloria științifică și artistică se împletesc într-o adevărată constelație, trăiesc și creează peste 50.000 de oameni, ingineri și medici, profesori și economiști, meșteșugarii, constructori care fauresc orașul gloria cea mare a prezentului.

Această glorie este completată de nume ca ale celor de la uzina de țevi, întreținerea mecanică sau întreținerea de produse prefabricate din beton. Tehnicianul Paul Ghinea, spre exemplu, și-a înscris numele printre cei care se străduiesc să reducă consumul de metal la fabricarea mașinilor-unelte pentru prelucrarea lemnului. Inginerul Ion Găbriș și Theodor Trișcă efectuează o lucrare de cercetare pentru folosirea arșicelor locale în locul arșicelor de Dobrogea; maiștrii Ion Panait și C. Bursuc, participă direct la buna desfășurare a procesului de producție a celor 62 tipodimensiuni de panouri prefabricate pentru apartamente cu grade diversificate de confort.

gospodăria și înfrumusețarea orașelor, deputatul din Roman s-a angajat să efectueze lucrări prin munca colectivă în valoare de 6 milioane lei. Se aflau în obiectiv parcul cel mare al orașului, parcul zoologic, bazele sportive, zonele verzi. Acest angajament este în linii mari realizat. Marea mobilizare a forțelor s-a făcut în cîntecă celui de-al X-lea Congres, în cinstea marii sărbători de la 23 August. S-au plantat 7 km de gard viu și s-au întins alți 10; s-au extins zonele verzi cu încă 4 ha; numai la amenajarea bazelor sportive de la Ștrandul tineretului, ștrandul „23 August” și orașului copiilor, precum și la amenajarea celor șase școli noi, s-au efectuat lucrări în valoare de peste 1 milion lei. Este semnificativă următoarea comparație: în întregul oraș s-au plantat 150.000 de flori, mai ales în peluzele centrale, pe baze de fonduri puse la dispoziție de către edili. În aceeași vreme, prin muncă patriotică s-au plantat de zeci ori mai multe flori, cetățenii organizîndu-se chiar și o seră proprie la amenajarea și exploatarea căreia municipalitatea nu contribuie cu nici un ban. A spune că în cartierul Sîmrodara zonele verzi s-au extins cu 3 ha, că „Parcul deputatului” este îmbrăcat într-o haină nouă, multicoloră, că au fost amenajate aici în spațiile verzi și că au fost date în folosință străzi noi cum sînt Oituz, Rahova și Cuza Vodă, înseamnă a vorbi doar despre cîteva din preocupările edililor din Roman.

Fără îndoială, statul face eforturi susținute pentru realizarea unui grad înalt de urbanizare, pentru crearea unei ambianțe plăcute. Statul dăruiește 100.000 lei alocații pentru amenajări și întinerii de spații verzi, cel

La „Plema” (întreprinderea de prefabricate) se „aranjează” ploile anului viitor

pentru a tipări în ea numeroase ziare și reviste care apar, unele, ce-i drept, neoficiale „Armonia” lui Gh. V. Sandu, „Romanul” lui E. Arghitropoli, „Ciocanul” și „Înainte”, publicații socialiste editate de Gh. V. Morțun, „Școala nouă” editată de Panaiț Mișuș, „Eup. Văldan” și G. Ibrăileanu. Sînt doar cîteva din cele peste 60 de titluri de publicații pe-

terferează pasiunii, idei și concepții noi, orașul trăiește intens în coordonatele prezentului.

Nevoile consumului de cultură sînt canalizate către cele 3 cluburi ale întreprinderilor (Uzina de țevi, Întreprinderea mecanică și Fabrica de zahăr), către Casa de cultură, către bibliotecile care însumează peste 200.000

N-am avut timpul necesar să verificăm veridicitatea informației, dar încă această vîitoare există pe strîmnic ei ar trebui interpretată simfonia infamurilor prezente, simfonia drumului către progres al acestui oraș care va scrie peste puțin, împreună cu întreaga patrie, glorioasă an XXV.

Parcul la ora recreerii.

